

Columnist Jordan van Bergen.

Wervingsbureaus hebben de schijn tegen

Gaat van elke euro wel 0,89 cent naar het goede doel?

Door: Jordan Van Bergen

15-06-2023

Filantropie

Hoe hoort het eigenlijk? Door particulieren gedoneerde gelden dienen toch besteed te worden aan de doelstelling van het goede doel? Daar lijkt geen speld tussen te krijgen. Columnist Jordan van Bergen, luis in de pels van de goede-doelensector, legt het vergrootglas nog eens op de verhouding tussen particuliere donatiegelden en de kosten voor fondsenwerving. En zijn bevindingen liegen er niet om. De goede-doelensector zal in de komende jaren nog een harde dobber krijgen aan het transparant maken van het op doelmatige wijze impact realiseren, meent hij.

Ik vind het heerlijk om na het avondeten de boel de boel laten en tot rust te komen door de dagelijkse talkshows op lineaire televisie te kijken. Ding Dong, klinkt het plotseling. 'Zal wel weer zo'n straatwerter van een goed doel zijn', zeg ik nog tegen mijn vrouw. 'Ik doe wel even open.' En inderdaad: ik zie een jonge vent in een Kika outfit. Voor mij is direct duidelijk dat het niet om een vrijwilliger gaat die huis-aan-huis om een eenmalige bijdrage komt vragen.

Wie stelt de geefvraag?

Ik denk direct aan het artikel van *Follow The Money* over de bedenkelijke praktijken van commerciële wervingsbureaus in de goede-doelensector. Voordat de jonge vent zijn standaard verkooppraatje kan houden vraag ik hem wie mij de geefvraag stelt? 'Hoe bedoelt u', krijg ik als vraag terug. Dus ik vraag naar zijn naam en voor wie hij werkt. 'Ik werk voor Kika', krijg ik als antwoord. 'Nee, voor welk wervingsbureau werk je', vraag ik opnieuw.

Pas na heel lang doorvragen krijg ik te horen voor welk wervingsbureau hij werkt en wat hij aan provisie krijgt per geworven vaste donateur. Maar ik krijg geen antwoord op de vraag hoelang ik vaste donateur moet blijven voordat er van mijn donatiegelden daadwerkelijk iets bij de missie van Kika terecht komt. En dat is toch uiteindelijk waar het om gaat.

Via een simpele norm zou vastgelegd moeten worden wie de geefvraag stelt. Wat als deze jonge vent bij mij aan de deur direct begonnen was met: 'Hallo, ik ben X van het bureau Y dat ingehuurd is door het goede doel Z om vaste donateurs te werven. Weet u dat dit goede doel ...' Dan had ik direct geweten wie de geefvraag stelt en wat het uiteindelijk doel is van het gesprek.

Geruststellend?

Ik herinner mij nog goed hoe Harmienke Kloeze, als directeur van het CBF, tijdens een kritische *Een Vandaag* uitzending over straatwerving dit wervingskanaal verdedigde: 'Ik vind het fijn om de kijker gerust te stellen want wij zijn de toezichthouder op erkende goede doelen. Vanuit ons toezicht weten we dat zo'n 89 cent van iedere gedoneerde euro naar het goede doel zelf gaat.'

Het CBF had ook kunnen zeggen dat de signalen uit de tv-rapportage reden tot het instellen van een onderzoek zijn om uiteindelijk het geefpubliek meerduidelijkheid te bieden. Van goede doelen, wel of niet CBF-Erkend, mag je toch verlangen dat ze transparant zijn als het over de verschillende wervingskanalen gaat waaronder straatwerving?

Echter: zodra er een kritisch item over fondsenwerving in de media opduikt is de 'zelfregulerende' sector een uitblinker in zaken te bagatelliseren, ridiculiseren en marginaliseren. De standaardreactie van Goede Doelen Nederland: 'De berichtgeving is eenzijdig, ongenueanceerd en niet gebaseerd op feiten.' Nooit de hand in eigen boezem steken en melden dat zaken wellicht toch beter kunnen.

Transparantie

Door particulieren gedoneerde gelden moeten besteed worden aan de doelstelling waarvoor gegeven is. De goede-doelensector zal de komende jaren een harde dobber krijgen bij het transparant maken hoe er op doelmatige wijze impact wordt gemaakt. Anders gezegd: de sector zal duidelijker moeten maken hoe particuliere donatiegelden doelmatig bijdragen aan de gewenste impact.

Bij bepaalde CBF-erkende goede doelen geldt dat de particuliere donatiegelden bijna op gelijke hoogte staan met de volledige kosten van fondsenwerving. Daarbij kun je jezelf afvragen of er wel van elke particulier gedoneerde euro daadwerkelijk 89 cent naar het goede doel gaat, zoals tijdens de *Een Vandaag* uitzending door het CBF werd gesteld.

Ik heb de jonge vent die aanbelde en voor Kika aan de slag was bedankt voor de inspanning maar ook vriendelijk bedankt om donateur te worden zodat ik alsnog rustig van mijn avond kon genieten.

Jordan van Bergen is directeur/bestuurder van de stichting Donateursbelangen.

Over de auteurs

Jordan van Bergen is directeur-bestuurder van Stichting Donateursbelangen.